

**Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Debrecen**

Útmutató és igazolólapok a tanítási gyakorlatokhoz

**TANÍTÓ SZAK
LEVELEZŐ TAGOZAT**

2023. SZEPTEMBER

Tartalomjegyzék

Általános információk	3
A gyakorlati képzési formák bemutatása	4
Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (TGYEG[1–3]E)	4
Csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS[1–4]E) és	
Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat (M[X]GYAK[1–2]E)	6
Egyhetes egyéni tanítási gyakorlat (TGYEG4E)	8
Kéthetes összefüggő komplex szakmai gyakorlat (TGYEG5E)	9
Zárótanítás	10
Igazolások.....	11
Zárótanítási jegyzőkönyv	26

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A gyakorlati képzés rendje:

Gyakorlati képzési forma	Kód	Félév							
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Egyéni gyakorlat	TGYEG[1–5]E	2 nap	2 nap	5 nap				1 hét	2 hét
Csoportos tanítási gyakorlat	TGYCS[1–4]E				15 óra	15 óra	15 óra	15 óra	
Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat	M[X]GYAK[1–2]E						15 óra	15 óra	

A gyakorlati képzés helyszíne:

A TGYEG[1–3]E gyakorlatok esetében:

Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola
4026 Debrecen, Hunyadi u. 17.

A további gyakorlatok esetében:

Egy előzetesen regisztrált, a feltételeknek megfelelő szabadon választott vagy az egyetem által javasolt általános iskola. (Az iskolaválasztásban, kapcsolatfelvételben kérhető az egyetem segítsége.)

A gyakorlatok teljesítésének igazolása:

A gyakorlatok teljesítéséről és értékeléséről a fogadó intézmény állít ki aláírással és pecséttel hitelesített igazolást a tájékoztató végén található formában. Az igazolás alapján a lecke-könyvbe és a Neptun elektronikus tanulmányi rendszerbe az aláírást és az értékelést az egyetem tárgyhoz rendelt oktatója jogosult beírni.

A GYAKORLATI KÉPZÉSI FORMÁK BEMUTATÁSA

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (TGYEG[1–3]E)

Általános tudnivalók:

1. Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlaton a hallgatók az egyetem honlapjára feltöltött egyéni beosztás szerint vesznek részt.
2. A hospitálásokon való részvételt a gyakorlatvezetők igazolják.
3. Az órákról hospitálási naplót kell vezetni, mely tanúsítja a hallgatók előrehaladását feladataik teljesítésében. A naplót a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatói és a gyakorlatvezetők jogosultak ellenőrizni.
4. A gyakorlatot a hospitálási naplók és az igazolások alapján a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatója értékeli és írja alá a Neptunban és a leckeönyvben.

A gyakorlat célja:

- megfigyelések végzése óvodai foglalkozásokon és iskolai tanórákon;
- tájékozódás az intézmények működési rendjéről;
- kapcsolatteremtés a pedagógussal és a gyermekekkel;
- szabadidő-szervezéssel összefüggő pedagógiai tevékenységek megismerése.

A gyakorlat részletezése:

TGYEG1E

Cél: ismerkedés az iskolával.

A hospitálás helye: általános iskola alsó tagozat.

A hospitálás időtartama: 2 nap, ami két délelőttöt jelent 5-5 óra (összesen 10 hallgatói tanóra) időkeretben.

Megfigyelési szempontok:

- az osztály működésének,
- a szabadidő-szervezéssel összefüggő pedagógiai tevékenységeknek,
- a gyermekek érzelmi reakcióinak, tanórai és tanórán kívüli viselkedésének,
- a pedagógus-gyermek és a tanuló-tanuló kapcsolatnak a megfigyelése.

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

TGYEG2E

Cél: tájékozódás az óvodában és az iskolában mint nevelési-oktatási intézményben, a foglalkozások eltérő jellegzetességeinek megfigyelése.

A hospitálás helye: óvodai csoport és általános iskola alsó tagozat.

A hospitálás időtartama: 2 nap, összesen 10 hallgatói tanóra időkeretben (5 óra óvodában, 5 óra iskolában).

Megfigyelési szempontok:

Pedagógia:

- a nevelési helyzetek és a pedagógus reakcióinak értelmezése (különös tekintettel az óvodai és az iskolai szituációk közötti különbségekre),
- pedagóguskompetenciák megfigyelése.

Pszichológia:

- az óvodás és kisiskolás gyermekek életkori sajátosságainak, kognitív funkcióinak összehasonlítása.

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

TGYEG3E

A gyakorlatnak két része van:

a) Tanévkezdési gyakorlat

Cél: az 1. osztályához kapcsolódóan a tanév beindításának, a tanulók beszoktatásának megfigyelése.

Időkeret: 3 nap.

Feladat: A hallgatóknak egy általános iskola választott első osztályához kötődően részt kell venniük az alábbiak közül 3 eseményen:

- a tanévkezdés előkészületeiben (pl. szülői értekezlet, teremrendezés stb.);
- a tanévnyitó nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleten;
- a tanévnyitó ünnepségen;
- az első tanítási napon.

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

b) Hospitálás a szorgalmi időszakban

Cél: a pedagógiai folyamat s benne a pedagógusok és a gyermekek megnyilvánulásainak megfigyelése általános iskola alsó tagozatán.

Időkeret: egy délelőtt (5 óra) és egy délután (5 óra) különböző napokon.

Megfigyelési szempontok:

Pedagógia:

- a pedagógus tevékenysége (időkeret, időbeosztás, fő feladatok);
- a gyermeki aktivitás megjelenési formái;
- a tanítási óra felépítése, fő részei, mozzanatai (az oktatás mikrostruktúrája).

Pszichológia:

- a pedagógus nevelői attitűdje, vezetési stílusa;
- a gondolkodási műveletek előfordulása a tanítás-tanulás folyamatában.

A tapasztalatokról hospitálási naplót kell készíteni.

Csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS[1–4]E)

Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat (M[X]GYAK[1–2]E)

Általános tudnivalók:

1. A csoportos tanítási gyakorlatot szakvezetők – a fogadó intézmény tanítói, tanárai – irányítják. A hallgatók munkáját ők minősítik.
2. A félévenkénti 5 alkalom minden esetben 1 óra előkészítést, 1 óra tanítást, 1 óra megbeszélést jelent.
3. A gyakorlat elméleti felkészüléssel, beszámolóval nem váltható ki.
4. A gyakorlaton való részvétel kötelező. Hiányzás csak rendkívül indokolt esetben lehetséges. Minden hiányzást igazolni kell.
5. A gyakorlat során megtartott órák óravázlatát és a gyakorlat teljesítésének igazolását a szakvezetők által aláírva a Tanulmányi Osztályon kell leadni.

A gyakorlat célja:

- a tanítási folyamat módszertani lépéseinek elemzése, tudatosítása;
- az óratervezés gyakorlása;
- tanítási tapasztalatok szerzése.

A hallgató feladatai:

- a 15 óra tanítási gyakorlaton felül a lehetőségekhez mérten minél több hospitálás;
- részletes jegyzőkönyv készítése a látott órákról;
- óravázlatok és óratervek készítése a szakvezető utasításai alapján;
- óramozaikok és teljes órák csoport előtti tartása;
- aktív közreműködés az óraelemzésekben;
- szemléltetőeszközök készítése, taneszközök használata;
- a módszertani ismeretek naprakészen tartásához szükséges szakirodalom megismerése, folyamatos követése.

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Féléves óraszám	Értékelés	Kredit
TGYCS1E	4.	15	gyakorlati jegy	3
TGYCS2E	5.	15	gyakorlati jegy	3
TGYCS3E	6.	15	gyakorlati jegy	4
M[X]GYAK1E	6.	15	gyakorlati jegy	3
TGYCS4E	7.	15	gyakorlati jegy	4
M[X]GYAK2E	7.	15	gyakorlati jegy	3

A megtartandó órák a gyakorlatokon a következők:

TGYCS1E		
	magyar nyelv és irodalom	3 óra <ul style="list-style-type: none"> • 1 óra demonstrátori tevékenység • 1 óra mozaikóra • 1 óra teljes óra
	matematika	2 óra <ul style="list-style-type: none"> • 1 óra mozaikóra • 1 óra teljes óra

TGYCS2E		
	magyar nyelv és irodalom	2 óra
	matematika	1 óra
	különböző készségi tárgyak	2 óra

TGYCS3E		
	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	matematika	1 óra
	környezetismeret	1 óra (ha nincs a tanított osztályban ez a tárgy, akkor +1 óra magyar nyelv és irodalom)
	különböző – és az előző félévben tanítottaktól eltérő – készségi tárgyak	2 óra

TGYCS4E		
	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	matematika	1 óra
	környezetismeret	1 óra (ha nincs a tanított osztályban ez a tárgy, akkor +1 óra a műveltségterületi tárgyból)
	különböző készségi tárgyak	2 óra

M[X]GYAK1E		
	műveltségterületi tárgy	5 óra (alsó tagozaton)

M[X]GYAK2E		
	műveltségterületi tárgy	5 óra (felső tagozaton)

Egyhetes egyéni tanítási gyakorlat (TGYEG4E)

Általános tudnivalók:

1. A hallgató egyéni tanítási gyakorlata 1 hétig tart. A gyakorlatot a szakvezetők és a gyakorlatvezetők gyakorlati jeggyel minősítik.
2. A hallgatónak a tapasztalatait hospitálási naplóban kell rögzítenie.
3. A hallgató – előzetes felkészítés után – óravázlattal készül a tanításokra. A vázlatokat előző nap köteles a szakvezetőnek megfelelő minőségben bemutatni és vele jóváhagyni. Óravázlat nélkül a hallgató nem taníthat.
4. A gyakorlat során megtartott órák óravázlatát és a gyakorlat teljesítésének igazolását a szakvezetők által aláírva a Tanulmányi Osztályon kell leadni.

A gyakorlat célja:

- összefüggő pedagógiai folyamat követése tanórán és azon kívül;
- óravezetés csökkenő segítséggel;
- tanórák felelősségteljes megtartása.

A hallgató feladatai:

- tantárgy-pedagógiai tudatossággal tervezzen;
- folyamatosan legyen a gyermekek között, és működjön együtt velük a tanórán kívül is;
- a szakvezetők által rábízott demonstrációs feladatokat végezze el.

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Időtartam	Tanítandó óra	Értékelés	Kredit
TGYEG4E	7.	1 hét	10 óra	gyakorlati jegy	4

A megtartandó órák a gyakorlaton a következők:

Alsó tagozaton		
	magyar nyelv és irodalom	2 óra
	matematika	2 óra
	környezetismeret	1 óra
	különböző készségtárgyak	3 óra
Felső tagozaton		
	műveltségterületi tárgy	2 óra

Kéthetes összefüggő komplex szakmai gyakorlat (TGYEG5E)

Általános tudnivalók:

1. A gyakorlat 2 hét időtartamú, a 8. félév kezdetén, februárban a hallgató által választott külső iskolában történik, melyet a hallgató előzetesen a Tanulmányi Osztályon regisztráltat.
2. A tanító szak felelőse a gyakorlat megkezdése előtt aktuális útmutatóval segíti a hallgatót és a gyakorlatvezetők munkáját.

A gyakorlat célja:

- átfogó képet szerezni az általános iskola 1–6. osztályában folyó nevelő-oktató munkáról, a tanító tartalmi és módszertani munkájáról, adminisztratív feladatairól, az iskola életéről a mindennapokban.

A hallgató feladatai:

- a hospitálást követően önállóan összefüggő osztálytanítói munkát kell végeznie az 1–4. osztályokban legalább két évfolyamon (16 óra), továbbá a választott műveltségi területnek megfelelően 5–6. osztályban (4 óra);
- tanórán kívüli foglalkozások vezetése;
- zárótanítás tartása.

A gyakorlat részletezése:

Kód	Félév	Időtartam	Tanítandó óra	Értékelés	Kredit
TGYEG5E	8.	2 hét	20 óra	gyakorlati jegy	14

A megtartandó órák a gyakorlaton a következők (a zárótanítással együtt):

Alsó tagozaton		
	magyar nyelv és irodalom	6 óra
	matematika	4 óra
	környezetismeret	2 óra
	különböző készségtárgyak	4 óra
Felső tagozaton		
	műveltségterületi tárgy	4 óra

Zárótanítás

Általános tudnivalók:

1. A zárótanításra a kéthetes összefüggő komplex szakmai gyakorlat (TGYES5E) végén kerül sor.
2. A zárótanítás rendjét és követelményeit a képző intézmény határozza meg. Erről a hallgató az összefüggő gyakorlat megkezdése előtt szóbeli és írásbeli tájékoztatást is kap.
3. A zárótanítás tantárgya független a hallgató műveltségi területétől, meghatározása az összefüggő komplex szakmai gyakorlat megkezdése előtt sorshúzással történik a Tanulmányi Osztályon.
4. A zárótanításra, annak elemzésére, megvédésére, értékelésre bizottság előtt kerül sor.
5. A minősítő bizottság tagja egyetemi oktató, szakvezető vagy gyakorlatvezető, valamint az iskola vezetése lehet.
6. A zárótanításról jegyzőkönyv készül.
7. A zárótanításra a hallgatók érdemjegyet kapnak, amely a diploma minősítésének részét képezi.
8. A zárótanítás érdemjegyének megállapításakor figyelembe veendő a hallgatónak az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt nyújtott teljesítménye is.

A zárótanítás célja:

- a jelöltnek bizonyoságot kell tennie szakmai felkészültségéről, tanítói képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

IGAZOLÁSOK

1. félévi egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (TGYEG1E)

Hallgató neve:

1. Igazolás a gyakorlat teljesítéséről (1. nap)

Iskola:

Osztály:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

2. Igazolás a gyakorlat teljesítéséről (2. nap)

Iskola:

Osztály:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

2. félévi egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (TGYEG2E)

Hallgató neve:

1. Igazolás az óvodai gyakorlat teljesítéséről

Óvoda:

Csoport:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

2. Igazolás az iskolai gyakorlat teljesítéséről

Iskola:

Osztály:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

3. félévi egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (TGYEG3E)

Hallgató neve:

1. Igazolás a tanévkezdési gyakorlat teljesítéséről

Iskola:

Időtartam:

A hospitálás tartalma:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

2. Igazolás a hospitálási gyakorlat teljesítéséről (délelőtti alkalom)

Iskola:

Osztály:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

3. Igazolás a hospitálási gyakorlat teljesítéséről (délutáni alkalom)

Iskola:

Osztály:

P. H.

.....

Dátum

.....

A gyakorlatvezető aláírása

4. félévi csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS1E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

5. félévi csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS2E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

6. félévi csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS3E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

7. félévi csoportos tanítási gyakorlat (TGYCS4E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

**6. félévi műveltségterületi (alsó tagozatos) tanítási gyakorlat
(M[X]GYAK1E)**

Hallgató neve:

Műveltségterület:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

**7. félévi műveltségterületi (felső tagozatos) tanítási gyakorlat
(M[X]GYAK2E)**

Hallgató neve:

Műveltségterület:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

**A második műveltségterület tanítási gyakorlatának alsó tagozatos része
(M[X]GYAK1E)**

Hallgató neve:

Műveltségterület:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

**A második műveltségterület tanítási gyakorlatának felső tagozatos része
(M[X]GYAK2E)**

Hallgató neve:

Műveltségterület:

Iskola:

	Tanítás ideje	Tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

Egyhetes egyéni tanítási gyakorlat (TGYEG4E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Alsó tagozatos tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

	Tanítás ideje	Felső tagozatos tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

Kéthetes összefüggő komplex szakmai gyakorlat (TGYEG5E)

Hallgató neve:

Iskola:

	Tanítás ideje	Alsó tagozatos tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

	Tanítás ideje	Felső tagozatos tantárgy	Osztály	A szakvezető aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A gyakorlat érdemjegye:

P. H.

.....

Dátum

.....

A szakvezető aláírása

A ZÁRÓTANÍTÁS JEGYZŐKÖNYVE

A hallgató neve:

A zárótanítás időpontja:

A zárótanítás helye (az intézmény neve és a tanított osztály):

A zárótanítás tantárgya:

A zárótanítás témája:

A zárótanítás tananyaga:

A zárótanításra vonatkozó észrevételek, megjegyzések (rövid értékelés):

A zárótanítás érdemjegye:

.....
osztálytanító/szaktanár

.....
a zárótanítás elnöke

P. H.

.....
bizottsági tag

.....
bizottsági tag